

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Γενική Γραμματεία Δημοσίων Επενδύσεων & ΕΣΠΑ

Γεν. Διεύθυνση Θεσμικής κι Επιχειρησιακής

Υποστήριξης ΕΣΠΑ

Ειδική Υπηρεσία Κρατικών Ενισχύσεων και

Χρηματοδοτικών Εργαλείων (ΕΥΚΕ-ΧΕ)

Αθήνα, 28-11-2023

Αριθ. Πρωτ. : 112308 - 28-11-2023

ΕΥΚΕ-ΧΕ: 1343

Ταχ. Δ/ση: Νίκης 10, 3ος όροφος,
10563, Αθήνα
Πληροφορίες: Νίκος Γαβαλάς
Τηλέφωνο: 210 3742054
Email: stateaid_unit@mne.gov.gr

Προς: Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης
Προγράμματος Νότιο Αιγαίο
Σάκη Καράγιωργα 22, τ.κ.84100
Ερμούπολη
agelpale@mou.gr

Θέμα: Διατύπωση γνώμης για ζητήματα κρατικών ενισχύσεων σχετικά με την Πρόσκληση με τίτλο «Επέκταση και αναβάθμιση του δικτύου υποδομών υγείας, με έμφαση στην πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας»

Σχετ: Το από 21.11.2023 μήνυμα (e-mail) της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης Προγράμματος Νότιο Αιγαίο (Αρ.πρωτ. ΕΥΚΕ-ΧΕ 1343/22.11.2023)

Σε συνέχεια του ως άνω σχετικού μηνύματος (e-mail) της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης Προγράμματος Νότιο Αιγαίο, στο οποίο επισυνάπτεται το σχέδιο Πρόσκλησης (Α/Α ΟΠΣ 5992) με τίτλο: «Επέκταση και αναβάθμιση του δικτύου υποδομών υγείας, με έμφαση στην πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας», για το οποίο ζητούνται οι απόψεις της Υπηρεσίας μας αναφορικά με το θεσμικό πλαίσιο των Κρατικών Ενισχύσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σημειώνονται τα εξής:

1. Σύμφωνα με το περιεχόμενο του Σχέδιου Πρόσκλησης το αντικείμενο του έργου περιγράφεται ως εξής:
«Η πρόσκληση αφορά την υποβολή προτάσεων επέκτασης και αναβάθμισης των κτιριακών υποδομών των νοσοκομειακών μονάδων, των Κέντρων Υγείας και των λοιπών μονάδων πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας στα μεγάλα νησιά (με πληθυσμό > 3.100 κατοίκων), την ικανοποίηση των αναγκών των μονάδων αυτών σε υγειονομικό εξοπλισμό, την προμήθεια κινητού εξοπλισμού (ασθενοφόρα και κινητές μονάδες) και εξοπλισμού ΤΠΕ για την εσωτερική οργάνωση και την εξυπηρέτηση των πολιτών.
Έμφαση δίνεται στην ενίσχυση, αναβάθμιση και εκσυγχρονισμό των νοσοκομείων, των δομών της Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας (ΠΦΥ) και της επείγουσας προνοσοκομειακής φροντίδας, με στόχο τη μείωση των ανισοτήτων, τη μείωση των ακάλυπτων υγειονομικών αναγκών, την πρόληψη και την προαγωγή υγείας, την ενίσχυση της αποϊδρυματοποίησης και την ψυχοκοινωνική αποκατάσταση.
Η ενίσχυση της ΠΦΥ αποτελεί προτεραιότητα με τις επενδύσεις σε υποδομές και εξοπλισμό για τη δευτεροβάθμια και τριτοβάθμια φροντίδα να περιορίζονται σε εθνικό επίπεδο στο 40% των πόρων ΕΤΠΑ για την Υγεία.
Ειδικότερα, η δράση αφορά παρεμβάσεις σε υποδομές του τομέα υγείας (συμπεριλαμβανομένου και του τομέα ψυχικής υγείας, επείγουσας προνοσοκομειακής και υποδομών αποκατάστασης), σε

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

συμφωνία με την εθνική στρατηγική στον τομέα της υγείας και τις ανάγκες σε επίπεδο Περιφέρειας και περιλαμβάνει ιδίως τα εξής:

- αναβάθμιση/επέκταση κτιριακών υποδομών υγειονομικών μονάδων όλων των βαθμίδων με έμφαση στις υποδομές πρωτοβάθμιας υγείας και ειδικότερα Κέντρων Υγείας και λοιπών μονάδων ΠΦΥ στα μεγάλα νησιά της Περιφέρειας, και υποδομών που συνεργούν με τις δράσεις του ΕΚΤ+.
- προμήθεια ιατροτεχνολογικού εξοπλισμού για την κάλυψη ελλείψεων ή για τον εκσυγχρονισμό υφισταμένου (συμπεριλαμβάνεται η ενίσχυση της ΠΦΥ)
- ασθενοφόρα και κινητές μονάδες με κατάλληλο εξοπλισμό για παροχή υπηρεσιών υγείας, οι οποίες έχουν ως στόχο την ισότιμη πρόσβαση όλων των πολιτών και κυρίως των απομακρυσμένων δύσβατων περιοχών της Περιφέρειας σε υπηρεσίες κυρίως Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας, ώστε να υποστηριχθεί, διευκολυνθεί και εντατικοποιηθεί η υλοποίηση δράσεων πρόληψης της νόσου και προαγωγής της υγείας.

Οι κινητές μονάδες υγείας προβλέπεται να στελεχωθούν από επαγγελματίες υγείας και λοιπό βοηθητικό προσωπικό σύμφωνα με τα οριζόμενα στον Ν.4600/2019 όπως ισχύει, με χρηματοδότηση της λειτουργίας τους από το ΕΚΤ+ στο πλαίσιο της Προτεραιότητας 5 του Προγράμματος.

- Προμήθεια εξοπλισμού πληροφορικής και επικοινωνιών για την εσωτερική οργάνωση των μονάδων υγείας και την βελτίωση της εξυπηρέτησης των πολιτών.

Η αξιολόγηση των προτάσεων και η επιλογή των πράξεων που θα χρηματοδοτηθούν θα βασιστεί στη χαρτογράφηση των αναγκών η οποία διενεργείται από το Υπουργείο Υγείας».

Δυνητικοί Δικαιούχοι της Δράσης είναι οι εξής:

- Υπουργείο Υγείας
- 2η ΔΥΠΕ Πειραιώς και Αιγαίου
- Μονάδες Υγείας της Περιφέρειας
- ΕΚΑΒ

Η συγχρηματοδοτούμενη δημόσια δαπάνη που διατίθεται για την ένταξη πράξεων στο πλαίσιο της εν θέματι πρόσκλησης ανέρχεται σε 8.000.000,00 €.

2. Το άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης ορίζει τις κρατικές ενισχύσεις ως «ενισχύσεις που χορηγούνται υπό οποιαδήποτε μορφή από τα κράτη ή με κρατικούς πόρους και που νοθεύουν ή απειλούν να νοθεύσουν τον ανταγωνισμό διά της ευνοϊκής μεταχείρισεως ορισμένων επιχειρήσεων ή ορισμένων κλάδων παραγωγής [...], κατά το μέτρο που επηρεάζουν τις μεταξύ κρατών μελών συναλλαγές. Με βάση την Ανακοίνωση της Επιτροπής για την έννοια της Κρατικής Ενίσχυσης (2016/C 262/01) που εξειδικεύει το άρθρο 107 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ, οι κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις εφαρμόζονται μόνο όταν ο αποδέκτης της ενίσχυσης είναι «επιχείρηση». «Επιχειρήσεις» θεωρούνται οι οντότητες που ασκούν οικονομική δραστηριότητα ανεξάρτητα από το νομικό καθεστώς που τις διέπει και τον τρόπο χρηματοδότησής τους. Συνεπώς, ο χαρακτηρισμός μιας συγκεκριμένης οντότητας ως επιχείρησης εξαρτάται αποκλειστικά από τη φύση των δραστηριοτήτων που ασκεί. Μεταξύ άλλων, ο χαρακτηρισμός μιας οντότητας ως επιχείρησης συνδέεται πάντα με συγκεκριμένη δραστηριότητα. Μια οντότητα που ασκεί τόσο οικονομικές όσο και μη οικονομικές δραστηριότητες πρέπει να θεωρείται επιχείρηση μόνο σε σχέση με τον πρώτο τύπο δραστηριοτήτων. Για να γίνει διάκριση μεταξύ οικονομικών και μη οικονομικών δραστηριοτήτων, το Δικαστήριο έχει επανειλημμένα αποφανθεί ότι κάθε δραστηριότητα που συνίσταται στην παροχή αγαθών και υπηρεσιών στην αγορά αποτελεί οικονομική δραστηριότητα.
3. Στην παράγραφο 17 της Ανακοίνωσης της Επιτροπής για την έννοια της Κρατικής Ενίσχυσης (2016/C 262/01) ορίζεται ότι, «το άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης δεν εφαρμόζεται στην περίπτωση

όπου το Δημόσιο ενεργεί “ασκώντας δημόσια εξουσία” ή όταν οι δημόσιες οντότητες ενεργούν “υπό την ιδιότητά τους ως δημόσιες αρχές”. Μια οντότητα μπορεί να θεωρηθεί ότι ενεργεί ασκώντας δημόσια εξουσία σε περίπτωση που η εν λόγω δραστηριότητα εμπίπτει στις ουσιώδεις λειτουργίες του κράτους ή συνδέεται με τις λειτουργίες αυτές λόγω της φύσεως, του αντικειμένου και των κανόνων στους οποίους υπόκειται. Σε γενικές γραμμές, εκτός εάν το κράτος μέλος έχει αποφασίσει να εισαγάγει μηχανισμούς της αγοράς, οι δραστηριότητες που εκ της φύσεως τους εμπίπτουν στα προνόμια δημόσιας αρχής και ασκούνται από το κράτος δεν συνιστούν οικονομικές δραστηριότητες».

4. Για τον τομέα της ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης (σημεία 24 και 25 της ως άνω αναφερόμενης Ανακοίνωσης), η Επιτροπή ειδικότερα έχει κρίνει ότι: «Σε ορισμένα κράτη μέλη τα δημόσια νοσοκομεία αποτελούν αναπόσπαστο μέρος του εθνικού συστήματος υγείας και βασίζονται σχεδόν εξολοκλήρου στην αρχή της αλληλεγγύης. Τα νοσοκομεία του είδους αυτού χρηματοδοτούνται άμεσα από τις εισφορές κοινωνικής ασφάλισης και άλλους κρατικούς πόρους και παρέχουν δωρεάν τις υπηρεσίες τους με βάση την καθολική κάλυψη. Τα δικαστήρια της Ένωσης επιβεβαίωσαν ότι, στις περιπτώσεις που υπάρχει η εν λόγω διάρθρωση, οι αντίστοιχοι οργανισμοί δεν ενεργούν ως επιχειρήσεις. Στις περιπτώσεις που υπάρχει αυτή η διάρθρωση, ακόμη και δραστηριότητες που θα μπορούσαν καθαυτές να χαρακτηριστούν ως οικονομικής φύσεως, αλλά ασκούνται αποκλειστικά με στόχο την παροχή μιας ακόμη μη οικονομικής υπηρεσίας, δεν είναι οικονομικής φύσεως. Ένας οργανισμός που αγοράζει αγαθά — ακόμη και σε μεγάλες ποσότητες — με σκοπό την παροχή μη οικονομικής υπηρεσίας δεν θεωρείται ότι ενεργεί ως επιχείρηση απλά και μόνο επειδή αγοράζει υλικά σε ορισμένη αγορά».
5. Με βάση τα ανωτέρω και δεδομένου ότι α) το αντικείμενο της υπό εξέταση πρόσκλησης αφορά την επέκταση και αναβάθμιση υποδομών και εξοπλισμού του εθνικού δημόσιου συστήματος υγείας, β) οι δυνητικοί δικαιούχοι για την υλοποίηση των δράσεων είναι δημόσιοι φορείς που ενεργούν υπό την ιδιότητα τους ως δημόσιες αρχές στο πλαίσιο άσκησης δημόσιας εξουσίας, και γ) οι ωφελούμενοι των έργων θα είναι ο γενικός πληθυσμός, τότε η χρηματοδότηση των εν λόγω δράσεων μπορεί να υποστηριχθεί ότι δεν ενέχει στοιχεία κρατικής ενίσχυσης.
6. Για τα έργα που δεν ενέχουν στοιχεία κρατικής ενίσχυσης σύμφωνα με τα οριζόμενα στην Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης όπως αναφέρεται στο άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2016/C 262/01), προκειμένου το σύνολο της δημόσιας χρηματοδότησης της προτεινόμενης δράσης να μην εμπίπτει στους κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων, πρέπει να διασφαλιστεί ότι η χρηματοδότηση που παρέχεται για τις συγκεκριμένες δράσεις δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί για διεπιδότηση ή για έμμεση επιδότηση άλλων οικονομικών δραστηριοτήτων του κυρίου έργου. Η αποφυγή της διεπιδότησης μπορεί να διασφαλιστεί με την τήρηση ξεχωριστών λογαριασμών, τον κατάλληλο επιμερισμό των δαπανών και με τη διασφάλιση ότι η δημόσια χρηματοδότηση δε στηρίζει άλλες δραστηριότητες».
7. Περαιτέρω στο προοίμιο (έχοντας υπόψη) της Πρόσκλησης συστήνεται να προστεθεί η ακόλουθη εγκύκλιος ως εξής: «Τη με αρ. πρωτ. 115150/ΕΥΚΕ4023/02-11-2016 Εγκύκλιο της ΕΥΚΕ με θέμα: Οδηγίες αναφορικά με την αξιολόγηση πλήρωσης του κριτηρίου συμβατότητας των πράξεων με τους κανόνες των Κρατικών Ενισχύσεων».
8. Λαμβάνοντας υπόψη την παρ. 5 ανωτέρω διευκρινίζεται ότι, εφόσον οι πράξεις που θα υποβληθούν δεν αποτελούν κρατική ενίσχυση και η οικεία ΕΥΔ κρίνει ότι εμπίπτουν στα αναφερόμενα ανωτέρω στις παρ.3 και 4, δεν απαιτείται η αποστολή των προτάσεων στην ΕΥΚΕ-ΧΕ. Για δράσεις που αφορούν στο ΕΚΑΒ, θα πρέπει στις εκάστοτε αποφάσεις ένταξης πράξης να περιλαμβάνεται το με αρ.πρωτ. 33619/ΕΥΚΕ5224/20.3.2017 έγγραφο (επισυνάπτεται) της ΕΥΚΕ με θέμα

«Πλαίσιο κρατικών ενισχύσεων για έργα υποδομών υγείας που αφορούν στο Εθνικό Κέντρο Άμεσης Βοήθειας (ΕΚΑΒ)».

Υπενθυμίζεται ότι, κατ' εφαρμογή της επιστολής της ΕΥΚΕ με Α.Π. 92415/ΕΥΚΕ6282/ 28.08.2017, για την αξιολόγηση της πλήρωσης του κριτηρίου συμβατότητας της εκάστοτε πράξης με τους κανόνες του ανταγωνισμού και των κρατικών ενισχύσεων, είναι αναγκαίο να συμπληρώνεται η λίστα ελέγχου περί ύπαρξης κρατικής ενίσχυσης που έχει κοινοποιηθεί με την με Α.Π. 115150/ΕΥΚΕ4023/2.11.2016 επιστολή του ΓΓΔΕ & ΕΣΠΑ, αντίγραφο της οποίας πρέπει να τηρείται στο φάκελο της πράξης.

Η παρούσα γνωμοδότηση παρέχεται στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της ΕΥΚΕ-ΧΕ και περιορίζεται στην παροχή απόψεων σχετικά με τη συμμόρφωση του υπό κρίση μέτρου ενίσχυσης με τους κανόνες Ανταγωνισμού και Κρατικών Ενισχύσεων της ΕΕ. Επισημαίνεται ότι δεν εμπίπτει στις αρμοδιότητες της ΕΥΚΕ-ΧΕ η αξιολόγηση οποιαδήποτε άλλης πτυχής του μέτρου ενίσχυσης, περιλαμβανομένων θεμάτων που άπτονται του δικαίου περί δημοσίων συμβάσεων.

Οι απόψεις της ΕΥΚΕ-ΧΕ βασίζονται αποκλειστικά στις πληροφορίες που παρείχε εγγράφως η οικεία Διαχειριστική Αρχή. Εάν οι παρασχεθείσες πληροφορίες αποδειχθούν ελλιπείς ή εσφαλμένες, ή το μέτρο ενίσχυσης δεν υλοποιηθεί σύμφωνα με τις παρεχόμενες πληροφορίες, η ΕΥΚΕ-ΧΕ διατηρεί το δικαίωμα να επανεξετάσει τις απόψεις της σε σχέση με αυτές που εκφράζονται στο παρόν έγγραφο.

Παραμένουμε στην διάθεσή σας για κάθε αναγκαία διευκρίνιση.

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
Ο προϊστάμενος του Τμήματος Εξυπηρέτησης
Κοινού και Πρωτοκόλλου

Κ.Α.Α.
ΜΠΙΛΗ ΕΥΣΤΑΘΙΑ

Ο Προϊστάμενος της ΕΥΚΕ-ΧΕ

Ευάγγελος Στουραϊτης

Συνημμένα:

Το με αρ.πρωτ. 33619/ΕΥΚΕ5224/20.3.2017 έγγραφο της ΕΥΚΕ με θέμα «Πλαίσιο κρατικών ενισχύσεων για έργα υποδομών υγείας που αφορούν στο Εθνικό Κέντρο Άμεσης Βοήθειας (ΕΚΑΒ)»

Εσωτερική Διανομή:

1. Γραφείο Αν. Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών
2. Γραφείο Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Επενδύσεων και ΕΣΠΑ
3. Γραφείο Γενικής Διεύθυνσης Θεσμικής κι Επιχειρησιακής Υποστήριξης
4. Ε.Υ.Κ.Ε.-Χ.Ε.

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

